

činné souvislosti s tvrzenou škodou žalobkyně, když se zásilka dostala do rukou adresáta, t. j. osoby, která pod uvedeným označením obchod uhlím provozovala.

Než kdyby se postup železnice mohl pokládati za nesprávný potud, že železnice vydala návěští osobě řádně podle přepravního řádu k přijetí nezmocněné a že vydala zásilku osobě odlišné od příjemce označeného v nákladním listě, jak za to má soud první stolice, nelze v tomto jejím postupu spatřovati hrubou nedbalost, jak správně rozpoznal soud druhé stolice, neboť nejde tu o nějaké zvlášť těžké porušení povinné bedlivosti železnice, když je dokázáno, že železnice vydala návěští osobě k jeho přijetí zmocněné (třebas ne na předepsaném formuláři), a když vydala zboží osobě, které se návěštím vykázála. Pokud pak se v dovolání dovozuje, že podle ustanovení čl. 89 ž. p. ř. se k ručení železnice hrubé zavinění nevyžaduje a že stačí jakékoliv zavinění, a to se spatřuje v tom, že zásilka nebyla vydána osoba Jana H., nýbrž Aloisu V., stačí odkázati na shora uvedené důvody, že zásilka nebyla adresována na osobu fysickou, nýbrž na obchodní podnik a tomu byla i vydána.

Doznává-li dovolatelka sama v dovolání, že jméno na objednávkě napsané jest naprosto nečitelné a že nikdo, kdo by celé historie neznal, podpis »jako H. . . er čísti nemůže a že jméno zůstalo nečitelným i jí, poněvadž osobu jménem H. . . er neznala a znáti nemohla«, jest schváliti právní názor odvolacího soudu, že pak příjemcova adresa v nákladním listu byla neúplná a nepřesná a že to jde podle ustanovení čl. 49 ž. p. ř. na újmu odesilatele. Nejde tu tedy za toho stavu věci o zavinění dráhy při vydání zásilky, jak se v dovolání dovozuje.

Čís. 17231.

Odpovědnost za škody způsobené provozem motorového vozidla (zák. č. 81/1935 Sb. z. a n.).

Podle § 47 uved. zák. se k úplnému zproštění osob odpovědných za škody způsobené provozem motorového vozidla vyžaduje nejen důkaz o zavinění třetí osoby, ale i důkaz, že samy dbaly předepsané a věcné opatrnosti při řízení vozidla a při zacházení s ním.

Osoby odpovědné za provoz autobusu neodpovídají za úraz (přískřípnutí prstu), který způsobí cestujícímu jiný cestující při zavření dveří v době, kdy není autobus v pohybu, třebaže řidič autobusu trpí, aby cestující sami zavírali autobusové dveře.

Třetí osobou jest i cestující, který zavírá autobusové dveře a při tom poraní jiného cestujícího.

(Rozh. ze dne 15. února 1939, Rv I 1252/38.)

Žalobkyně se na žalovaném řidiči autobusu domáhá zaplacení 5.130 K s přísl. z důvodu náhrady škody vzniklé jí přískřípnutím prstu autobusovými dveřmi, u nichž stála po svém nastoupení do autobusu v době, kdy autobus stál na výchozí stanici (stanovišti), a které zavřel

13letý školák jedoucí zároveň autobusem. Soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu, kdežto odvolací soud jej neuznal důvodem po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Obíraje se otázkou, zda je žalovaný podle § 47 zákona o jízdě motorovými vozidly č. 81/1935 Sb. z. a n. zproštěn odpovědnosti za škodu způsobenou žalobkyní, dospěl odvolací soud k názoru, že zažalovaný náhradní nárok není odůvodněn v podstatě proto, že Ladislav D., který zavřel dveře stojícího autobusu, učinil tak z vlastního popudu, bez příkazu a bez vědomí žalovaného, že nebyl vůbec zúčastněn na provozu autobusu, že jeho činnosti nebylo při provozu autobusu užito s vědomím žalovaného a že žalovaný nemohl ani předvídati, že Ladislav D. zavře sám dveře autobusu, ani předejítí tomuto jednání, takže došlo k zavření autobusových dveří jednáním třetí osoby, za niž žalovaný neodpovídá.

Stačí tudíž zkoumati, zda je správný názor odvolacího soudu, že žalovaný není odpověden za žalobkynin úraz, ježto byl zaviněn třetí osobou. Podle zásady, zastávané nejvyšším soudem (viz rozh. č. 15508, 10507, 8777 Sb. n. s.), vztahující se k výkladu § 2 autom. zák. č. 162/1908 ř. z. a týkající se případu, kdy šlo o vlastní zavinění poškozeného samého, je třeba k úplnému zproštění náhradní povinnosti osob zodpovědných za škody způsobené provozem motorového vozidla nejen důkazu o zavinění poškozeného zamého, ale i důkazu, že odpovědné osoby samy dbaly veškerých předepsaných a věcných opatření při řízení vozidla a při zacházení s ním. Hledíc na to, že § 47 zák. č. 81/1935 Sb. z. a n. převzal v odstavci 1 v první větě a v odstavci 3 bez věcné změny ustanovení § 2, odst. 1 a 4, zák. č. 162/1908 ř. z. a že není důvodu odchýliti se od oné zásady tehdy, zavinila-li událost, z níž vzešla škoda, třetí osoba, jest oné zásady užití i tam, kde jest věc posuzovati podle § 47 zák. č. 81/1935 Sb. z. a n. a kde poškozující událost byla způsobena zaviněním třetí osoby. I v těch případech musí odpovědné osoby podati důkaz nejen o tom, že třetí osoba zavinila událost, z níž vzešla škoda, ale i že samy dbaly předepsané a věcné opatření při řízení motorového vozidla a při zacházení s ním.

Dovolací soud má za to, že se podle zjištěného skutkového stavu věci žalovanému tento důkaz podařil. Žalobkyně ani netvrdila ani nedokázala a také za řízení nevyšlo najevo, že existuje nějaký zvláštní předpis o tom, že provozovatel autobusové dopravy nebo řidič autobusu jsou povinni, aby v době před tím, než se autobus uvádí do pohybu, zavírali autobusové dveře sami, po případě aby to vykonával jiný zaměstnanec zúčastněný na provozu autobusu, nebo aby učinili opatření, jež by zabraňovala třetím osobám, zejména cestujícím v zavírání autobusových dveří. Takovouto povinnost nelze vyvozovati ani z povahy věci, neboť zavírání dveří autobusu v době, kdy není uveden v pohyb anebo přímo před tím, než má býti uveden v pohyb, nemá za účel čeliti nějakému nebezpečí, k jehož zamezení by bylo třeba zvláštní opatření,

nýbrž je to tak jednoduchý úkon, že nelze spatřovati zavinění osob, odpovědných za provoz autobusu, v tom, že nebrání po případě že neučiní opatření zabraňující třetím osobám, zejména cestujícím v zavírání autobusových dveří při nastupování cestujících pře jízdou. Nelze také shledávati použití třetí osoby (cestujícího) k provozu autobusu v tom, že žalovaný trpěl, aby ona osoba zavřela autobusové dveře, pokud autobus stál na stanovišti, ježto pouze tímto trpěním nebyla ještě dána najevo vůle žalovaného jako osoby odpovědné za provoz, aby bylo třetí osoby užito při vykonávání služby souvisící s provozem. Pouhé trpění takovéto činnosti cestujících, kteří zavírají dveře autobusu, buď z ochoty, nebo ze zvyku zavírají za sebou dveře, nebo z jiných důvodů, nelze vykládati tak, že odpovědné osoby za provoz autobusu již tím pověřují cestující k úkonům souvisící s provozem. Z toho, co vyloženo, nelze usuzovati na nějaké zavinění žalovaného při zacházení s motorovým vozidlem ani s hlediska předpisu zákona o jízdě motorovými vozidly č. 81/1935 Sb. z. a n., ani s hlediska občanskoprávních předpisů (§§ 1295 a násl. o. z. o.). Není tudíž dovolání odůvodněno.

Čís. 17232.

Není-li něco jiného ujednáno, není spoluvlastník domu pouze z důvodu svého spoluvlastnictví oprávněn, aby s á m požadoval na nájemníkovi část nájemného připadající na jeho spoluvlastnický podíl; pro uvedené oprávnění nemá právního významu pouhé jednostranné prohlášení spoluvlastníka, že nesouhlasí se správou domu druhým spoluvlastníkem, jenž dosud vybíral nájemné se souhlasem všech spoluvlastníků, když nájemník s ním nesouhlasil.

(Rozh. ze dne 16. února 1939, Rv I 2092/38.)

Srov. rozh. č. 4515 Sb. n. s.

Žalovaná najala byt v domě č. p. 311 v P. za smluvené čtvrtletní předem splatné nájemné 1.500 K. Spoluvlastníky domu byli žalobkyně a František W., každý jednou polovicí. František W. sice spravoval společný dům s vědomím žalobkyně od roku 1924, avšak žalobkyně zmocnění k správě společného domu odvolala. Ježto žalovaná zaplatila celé nájemné za říjnové čtvrtletí 1937 Františku W., přes to že žalobkyně ji před tím vyzvala, aby zaplatila žalobkyně polovici nájemného, domáhá se žalobkyně na žalované zaplacení 750 K s přísl. **S o u d p r v é s t o - l i c e** uznal podle žaloby, kdežto **o d v o l a c í s o u d** zamítl žalobu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jednotlivý spoluvlastník společné věci není všeobecně oprávněn samostatně nakládati s užitky společné věci na ten způsob, že prostě vybere hrubé užitky ze svého podílu, nestaraje se o náklady vynaložené